

Flinke stijging aandeel gemeenten met goedkeurend oordeel rechtmatigheid

Ruim 90 procent van de gemeenten heeft bij de verantwoording over 2020 een goedkeurend oordeel op rechtmatigheid van de accountant gekregen. Dat is een stijging van bijna 5 procentpunt ten opzichte van 2019 en het hoogste percentage sinds de decentralisatie van het sociaal domein. Op getrouwheid had bijna 99 procent van de gemeenten een goedkeurende oordeel, iets meer dan vorig jaar.

Het niet naleven van (Europese) aanbestedingsregels was wederom de meest voorkomende reden dat gemeenten geen goedkeurend oordeel op rechtmatigheid kregen. Bij geen enkele gemeente waren fouten en onzekerheden rondom de verantwoording van coronamaatregelen oorzaak van een niet-goedkeurend oordeel op getrouwheid of rechtmatigheid.

Dat schrijft demissionair minister Kajsa Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in een [Kamerbrief](#) bij het [onderzoek naar de verantwoording](#) van gemeenten over 2020. Dat onderzoek wordt sinds de decentralisatie sinds 2015 jaarlijks uitgevoerd, toen de overheveling van zorgtaken van het rijk naar gemeenten voor grote problemen zorgde bij de verantwoording en controle.

Het overgrote deel van de gemeenten was op tijd met het aanleveren van de stukken, "ondanks de uitdagingen waar gemeenten door de coronacrisis mee te maken kregen, zoals het in stand houden van de continuïteit van de zorg en het uitkeren van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)", aldus Ollongren. Op de dag van de deadline (15 juli) had 89 procent van de 355 gemeenten de stukken aangeleverd. Eind oktober hadden alle gemeenten aangeleverd, behalve Hof van Twente, dat eind 2020 door een cyberaanval is getroffen.

"Betrokken partijen zijn tijdens de coronacrisis aan de slag gegaan om afspraken te maken over de verantwoording. Zo hebben de VNG, de branches voor aanbieders, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en ketenregie i-Sociaal Domein onder regie van het ministerie van VWS afspraken gemaakt over de vormgeving van de jaarverantwoording 2020. Ook zijn er afspraken gemaakt over de TOZO", aldus de minister. Ook is het werkterrein van de stuurgroep verantwoording uitgebreid. "De nauwe samenwerking heeft, samen met inspanningen bij gemeenten, geleid tot goede cijfers."

Niet-goedkeurend oordeel rechtmatigheid

Net als vorig jaar was het niet naleven van (Europese) aanbestedingsregels de meest voorkomende oorzaak dat gemeenten geen goedkeurend oordeel op rechtmatigheid kregen, maar het aantal nam dit jaar weer af. Bij geen enkele gemeente droegen fouten en onzekerheden rondom de verantwoording van coronamaatregelen bij aan een niet-goedkeurende oordeel op getrouwheid of rechtmatigheid.

Bij slechts drie gemeenten droegen fouten en onzekerheden in het sociaal domein bij aan een niet-goedkeurend oordeel, maar het sociaal domein is volgens Ollongren "nog steeds een opgave die de nodige inspanningen van gemeenten en hun ketenpartners vergt". Op basis van de in 2019 verschenen studie [Vernieuwing in het sociaal domein: samen aan de slag met verantwoording](#) heeft de minister samen met het ministerie van VWS een onderzoek uitgezet naar hoe verantwoording bij zorgaanbieders beter kan aansluiten bij de verantwoording van gemeenten in het sociaal domein. Het onderzoek wordt begeleid door de beide ministeries, samen met accountants en gemeenten.

Het aantal gemeenten dat drie jaar op rij een niet-goedkeurend oordeel op rechtmatigheid had daalde van dertien in 2019 naar negen in 2020.

Verantwoording over rechtmatigheid door B&W

Met [ingang van verslagjaar 2022](#) zal het college van burgemeester en wethouders - en bij provincies gedeputeerde staten - een [verantwoording over rechtmatigheid](#) gaan afgeven in plaats van de accountant, als het parlement daarmee instemt.

"De accountant zal in zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening de juistheid en volledigheid van de rechtmatigheidsverantwoording meewegen. Er is dus nog steeds een onafhankelijke toets, alleen zal het gesprek over rechtmatigheid in eerste instantie worden gevoerd tussen college en gemeenteraad dan wel provinciale staten", aldus Ollongren.

"In de afgelopen jaren is door gemeenten en provincies hard gewerkt aan de voorbereidingen. In onderlinge samenwerking tussen de VNG, IPO, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants en het rijk zijn [handreikingen](#) ter beschikking gesteld. De commissie BBV heeft een [modeltekst](#) opgesteld. Sommige gemeenten hebben ook al intern

proefgedraaid met de rechtmatigheidsverantwoording."

Controlemarkt

De controle van gemeentelijke jaarstukken over 2020 is gedaan door achttien accountantskantoren (vorig jaar negentien) en twee gemeentelijke accountantsdiensten (Amsterdam en Den Haag), zo blijkt uit het onderzoek. Baker Tilly controleert nog steeds de meeste gemeenten, gevolgd door Deloitte. "EY heeft zich teruggetrokken van deze markt. Verder zijn marktaandeelen vergelijkbaar met vorig jaar. De trend dat grote kantoren terrein prijs geven aan kleinere, zet ook dit jaar weer iets door."

Deel dit artikel

f in

GERELATEERD

NIEUWS | 18 januari 2022

BDO: Tekorten gemeenten nemen af, uitdagingen worden groter

Nederlandse gemeenten kampen met structurele financiële uitdagingen. Hoewel het resultaat van alle gemeenten met 4,6 miljard euro in 2020 positief was, sloot nog... →

NIEUWS | 15 december 2021

Kwartiermakers zoeken organisaties voor experiment met intermediair

De Kwartiermakers Toekomst Accountancysector zoeken gemeenten, woningcorporaties, bouwondernemingen en transportondernemingen die deel willen nemen aan een experiment... →

NIEUWS | 06 juli 2021

'Vestigingsklimaat Nederland voor bedrijven verslechtert'

Het vestigingsklimaat in Nederland voor bedrijven wordt slechter en dat moet een nieuw kabinet gaan oplossen. →

NIEUWS | 25 juni 2021

Invoering rechtmatigheids-verantwoording voor gemeenten en provincies per verslagjaar 2022

Gemeenten en provincies moeten per verslagjaar 2022 zelf in de jaarrekening verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De accountant... →

NIEUWS | 21 juni 2021

Rekenkamer straks ook voor waterschappen verplicht

Net als gemeenten en provincies worden waterschappen verplicht een rekenkamer in te stellen. En accountants oordelen straks niet meer over de rechtmatigheid van... →